

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:

ESPERSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

Menetelés a halálba.

— aug. 9.

Katonák megint háborusdít játszanak. Komolyan minden tréfa épp annyi pénzbe és emberáldozatba kerül, mint egy kisebb háborúviselés. Egy-egy ütközetnek ma, mai modern fegyvertechnika mellett, kevesebb a sebesültje, mint amennyi az egy napra eső tulhajszolt menetelések „szimulánsainak” nyomorékká tett áldozata.

Az ország minden részéről elfojtott feljajdulások hallatszanak. Ki hallja őket? A sűrű katonaoszlopok tovább menetelnek, újabb áldozatok dőlnek ki, csak egy-egy országos csapás, amilyen Bilek volt, döbbsenti meg az aranygalléros kabát alatt a szíveket, de aztán elmulik a megrettenés és újra felharsan a jelszó:

— Menetelés... a halálba!

Nem lehet megközelítőleg sem ellenőrizni ezeknek a gyakorlatoknak áldozatait. Most, a napokban kipattant „katonai titok” szerint csak a piliscesabai táborban hatvan-kilométeres marsot végeztek a legénységgel teljes hadi felszereléssel harminc fokos emberölő melegben. Kihulltak a gyerekek (meglett családapák, póttartalékos tanítók, a kenyérhajszában agyongyötört szerencsétlen emberi testek), mert se pihenőt, se vizet nem kaptak. Az aranycsillagos urak a lovukkal táncoltatták vissza a támolygó legényeket, akik aztán mégis csak megtöltötték a maródikocsikat és kórházakat. Nem igen volt fogékonyságuk az erőltetett meneteléssel összekapcsolt hadászati gyakorlatok iránt, elálló szívveréssel végigestek az uton. A tábort jajtás töltötte meg. És ez a jajgatás minden évben beharog ebbe a rettenetes hőségbe, de katonák továbbra is háborusdít játszanak az emberélettel.

Katonák azonban Dienstreglementet olvasnak. Vagy

mért mondjuk meg nekik, ezerszer ismételtén, hogy háboruban nem fog minden kapitányocská és őrnagyocská ezredeket vezényelni, tehát mi az ördögnek gyakorolja magát ebben az agyonzaklatott legénység épsége, élete árán. Tréningnek pedig döglött kutyát sem ér a halálhajszolás. Ki trenírozhatja ki magát eléggé jól a kórházak küszöbén? Vagy talán az ezredorvosok miatt van az egész, de nekik csak egy a Dowerpor és egy a betegségük: szimulálás! Ezért is kár a katonáéletekért. A katonagyerekek megmutatták, igen sokszor megmutatták, hogy szimulálásban is szépen, pontosan megtudnak halni.

A király nyolevanadik születésnapjára kifizeti a katonatisztek adósságát. Bölcsességét és jóságát mutatja. De egy kis ajándék ráérne a közlegényekre is, ez lenne a harcászati gyakorlatok, erőltetett menetelések alapos revideálása. A harc vonalba beállított biztos kezű, normális katona, akármennyire szám is, sőt épp azért, mert csak szám, többet számít, mint az elgyötört, felsebesedett, agyonhajszolt emberi ronc, aki lihegő tudóval, vérbeborult szemmel csak a pihenést, ha mindjárt az örök pihenést, óhajtja.

A katonatisztek adósságai mellett rákerülhetne egyszer a sor a közlegények szenvedéseinek rendezésére is. Ez legalább épp oly „égető” kérdése hadseregnek, mint a tisztok váltólejárat.

Telefon, automobil, udvari kurir.

Hogyan szentesítették az ujonctörvényt.

Boszorkányos az a gyorsaság a melylyel a két ujonctörvény szentesítése és kihirdetése történt. Minthogy csak szombat déli 12 óra után volt a két javaslat Ischlbe küldhető, a hivatalos lap azonban már szombat éjjel azzal a közleménnyel került a kör forgógépbe, hogy a két törvény már ki is hirdettetett, más feltetés nem volt lehetséges, mint az,

hogy a két törvényt a király szentesítő aláírásának bevárása nélkül hirdették ki.

Ma a hivatalos lap még inkább megerősíti ezt a feltevést. A hivatalos lap ugyanis közli a két törvény szövegét és szokás szerint hozzáteszi:

Szentesítést nyert 1910. évi augusztus hó 6-án. — Kihirdettetett az „Országos Törvénytár”-ban 1910. évi augusztus hó 7-én.

Vagyis tényleg azt hirdeti a hivatalos lap, hogy a király augusztus 6-án Ischlben aláírhatta azt a törvényjavaslatot, a mely ugyanaz nap déli 12 órakor még Budapesten volt.

Hát hogy történhetett ez?

Az első vonat, a melyet a futár az egyeztetés után használhatott, csak vasárnap reggel 6 óra 35 perckor ért Ischlbe. Ezen az uton tehát nem történhetett a szentesítés.

Automobil? Az ut Ischlbe 366 kilométer. Az automobil már este előtt Ischlben lehetett és a király tényleg alá is írhatta. De hogyan jöhetett vissza még oly időben, hogy a törvényt kinyomatni, az Országos Törvénytárban kihirdetni és a hivatalos lap nyomdai záratait a hivatalos lap hirdetését is közzé lehetett tenni?

Ez még mindig rejtély marad. És nem marad más lehetőség, mint az a feltevés, hogy a király már az egyeztetés előtt birtokában volt a javaslatnak, az aláírás pedig telefonikus értesítés folytán történt meg és ugyancsak telefonikus rendelkezés folytán történt a hivatalos lap kihirdetése. Vagyis a szentesítés telefon útján történt.

Ez mind nem országos gravamen, de jellemzően mutatja, hogy ha katonai dologról van szó, milyen könnyelműen kezelik a közjogi formásgokat.

A spanyolkulturharc

Don Jaime herceg és Ferenc József.

A Vatikánnak Spanyolország-hoz intézendő válaszjegyzékéről még sincsenek pozitív hírek, csupán egyes jelenségekből lehet arra következtetni, hogy ez a jegyzék engedékenyebb hangulész és utját fogja egyengetni a konfliktus békés elintézésének. Így híre jár annak is, hogy a vizsály értelmi szerzője, Merry del Val pápai államtitkár a konfliktus elintézése után távozik állásából. Érdekesekek azok a hírek is, a melyek a spanyol trónkövetelőnek a Bécs mellett tartózkodó Don Jaime hercegnek magatartásáról szólnak.

A pápa köszönete.

Madrid, aug. 9.

A Junkta katolikus egyesület

elnöke Merry del Val államtitkár-tól a következő táviratot kapta:

A fájdalomnak és keserűségnek ebben az órájában különös meglepéssel vette tudomásul a pápa ő Szentsége az Alava, Giopoccola Navarra és Biskaya tartományok lakosságának rendíthetetlen hitének kifejezését. Ő Szentsége köszöni a gyermeki szeretet ezen hódolatát és apostoli áldását küldi.

Don Jaime és Ferenc József.

Bécs, aug. 9.

A Frohsdorf-kastélyban tartózkodó Don Jaime herceg fogadta a „Neue Freie Presse” egyik munkatársát és a következő nyilatkozat közzétételére hatalmazta tel:

Frohsdorf-kastély, aug. 9.

Egyes lapok azt a hírt terjesztették, mások pedig ismételték, hogy Ferenc József császár ő Felsője helyteleníti a spanyolországi eseményekkel szemben elfoglalt álláspontomat és neheztel viselkedésem miatt. Az ilyen híresztelések ellen a legnagyobb határozottsággal kell protestálnom. Semmiféle tudomásom sincs arról, hogy Ferenc József ő Felsője eljárásomat, a mely mindig korrekt és a legnagyobb mértékben tartózkodó volt, helytelenítene. Azt is hangsúlyozom, hogy a rokonsági kötelék épp úgy oda-fűz az osztrák uralkodóházhoz, mint a spanyol dinasztiahoz. Az én eljárásom mindig összhangban van az osztrák vendégszeretettel, melyet Frohsdorf kastélyban élvezek.

Don Jaime, Bourbon hercege.

Merry del Val bukása.

Madrid, aug. 9.

Vatikáni körökből még mindig olyan hírek érkeznek, hogy a konfliktus az utóbbi negyvennyolc óra alatt békésebb irányba terelődött és valószínűleg elintézés nyer oly módon, hogy úgy Vico madridi pápai nuncius, mint Ojeda vatikáni spanyol nagykövet távoznak állásukból. Erősen tartja magát az a hír is, hogy a konfliktus befejezése után Merry del Val államtitkár visszalép állásából.

Harcias hangulat.

San-Sebastian, aug. 9.

A navarrai, biskayai, alavai és giopoccolai katolikus junkta-egyesületek elhatározták, hogy folytatják a propagandát új junktiák felállítására, hogy a katolicizmus egész Spanyolországban oltalomban részesíttessék. Választottak egy nagy bizottságot, hogy az nagy tüntetést szervezzen a kormány ellen.

A „haladás“ jegyében.

Dolgozik a városi főmérnök.

— Lapunk tudósítójától —

Makó, aug. 9.

Mióta a városi mérnök „Haladás“ címmel egyik helybeli lapban a város fejlődésére nézve elmondotta írva ollózott közleményét, szavait tett és követi.

Ma már beadványt intézett a város söprésére és locsolására nézve a polgármesterhez. A beadvány úgy látszik, hogy szintén a „haladás“ jegyében készült. Ezt mutatja stílusos kompozíciója, fezt hirdeti ortográfiája. Ugy a fogalmazás, mint a helyesírás a „haladás“ jegyében készült.

Mi konzervatívok maradunk és nem akarjuk a „haladás“ jegyében készült beadványt bolygatni. Adjuk úgy, mint az kihaltat a mérnök tollából.

Szól pedig a beadvány a következőleg:

Polgármester Ur.

Az utcai seprítés és öntözésre vonatkozólag megjegyzem, hogy nálunk a város egy igen kis részén lehet rendszeres seprítés és locsoltatást végezni. Oka ennek az hogy az utcák vagy egyáltalán vagy csak részben vannak *ki burkolva*. A nemburkolt utcákon csak locsoltatást lehetne végezni a mi természetesen városunk nagy kiterjedése miatt most még kivihetetlen. A burkolt részek seprítését és locsolását úgy gondolnám, hogy a város szerezzen be 4—5 drb. kézi öntöző készüléket. Ezek az öntöző készülékek egy ember által könnyen kezelhető, kerekéken járó 200 liter víz befogadására berendezve; is nem csak kocsiutak, hanem járdák öntözésére is alkalmazsak. Véleményem szerint az első berendezés 1000 koronából teljes fedezetet nyer. Azonfelül szükséges volna két vagy több utca seprő alkalmazása.

No, hát a mérnök ur e beadvány szerint akar haladni, pedig így nem haladhat. Megmondjuk, miért. Nem hisszük, hogy mindenki megértse a fogalmazványt, ezért egy kis magyarázattal is szolgálnunk. Azt célozza a mérnök ur, hogy az öntöző készülékeket emberek huzzák. Lehetetlen ez mérnök ur! Hát csak nem akar vissza térni Kun László király idejére, mikor a szegény emberek kénytelenek voltak szekereket maguk vontatni.

Elismerjük, hogy azok az öntöző készülékek igen használhatók egy kisebb területnek, például egy parknak öntözésére, de gondolja meg mérnök ur, hogy mily nagy területen fekszik Makó. Van 176 utcája. Mondja meg, hány locsoló szaktársra volna ehhez szükség? Véleményünk szerint *negyvenre*.

Aztán tessék elhinni mérnök ur, megint hibás a számítása, mert ez nem kerül ki 1000 koronából. Nem. Higgye el!

Mi azonban nem leszünk rossz emberek. Adunk a mérnök urnak tanácsot, melynek nyomán *elhaladhat*.

Nem kell a locsoláshoz semmiféle Kun László szekere, csak néhány lajtos kocsi és ez van is a városnak, de van lova is, meg sok ártézi kutja.

Nem kell más, csak szóljon Pákh Kálmánnak, hogy fogasson be a lajtos kocsi ba és majd meglássa, hogy milyen gyorsan *halad* a locsolás.

Felhívás!!

Italmérők! Szatocsosok! Husvágok!

A makói Italmérők, Italméresi engedélylyel bíró Szatocsosok és Husvágok egy nagyobb értekezlete elhatározta, hogy a Makó városi bor fogyasztási és hus fogyasztási adószedési jogot az államkincstártartól megváltja. Eziránt folyó hó 11-én csütörtökön délután 3 órakor a „Vogel“-féle kis étteremben újból értekezletet tart, melyre az összes érdekelteket ezennel meghívja

A kiküldött bizottság.

Kéretnek az érdekeltek, hogy a mindnyájukat érdeklő ügy fontosságánál fogva teljes számban megjelenjenek.

Nagy Gyógyszertár a „Mégváltóhoz.“ Aradi-utca.

(Főtérhez közel.) Telefonszám 95.

NAPI HIREK.

— Szabadságon. Vajda István városi közpénztárnok ma délelőtt kezdte meg 4 hétre terjedő szabadságát. Mint már megemlékeztünk, a főpénztárnokot távollétében Almássy Gyula ellenőr helyettesíti. A közpénztárat ma délelőtt adta át Gera Sámuel városi főjegyző, helyettes polgármester Hajdu János városi főszámvevő közbenjöttével Almássy Gyula ellenőrnek.

— Ujságíró halála. A vidéki sajtót sulyos gyász érte: Vass Géza „Szegedi Napló“ szerkesztője hétfőn délelőtt meghalt. Hamar elterjedt a szomorú esemény híre s az emberek, akik szerették és nagyrabecsülték a kiváló ujságíró, riadtan kérdezték: hogyan történhetett ez? Hiszen alig néhány napja még dolgozott az őt jellemző pontossággal és szorgalommal. Hiszen látszólag egészséges volt, jókedvű és munka bíró... Csakugyan: látszólag mintha semmi baja sem lett volna Vass Gézának. Pedig alattomos kór évek óta emésztette a szervezetét s nehéz szenvedések kínozták, amíg küzdött, fáradott és irt nap-nap után a mások javáért, a mások életének egészségeért a mások boldogulásáért. Dolgozott

addig, amíg össze nem kellett omlania. Testestül-lelkestül, át-érezve e hivatás komoly és szentséges voltát, ujságíró volt Vass Géza. Még ebben a fájdalom, váratlanul elkövetkezett halálában is. Mindössze negyvennégy évet élt. Másnak ez az idő még a férfikor legszebb része, de már rokkantság és pusztulás az ujságírónak, aki nem ér rá soha, akit nem visz rá a lelkiismeretessége arra, hogy nemcsak a mások bajával törődjen, hanem néha a magáéval is. Azért, mert emiatt történt ilyen korán, kétszeresen megdöbbentő a Vass Géza elmulása. A közönség önzetlen, rajongó küzdött, ujságíró-társai pedig nemes és hű kollégát veszítettek benne.

— Szomorú jelenség. A helybeli görög katolikus egyház egyik tanítója: Egressy Péter most volt nyugalmába és az egyházmegyei főhatóság ezt az állást beszüntette. Nem tölti be többé. Ez valóban elszomorító jelenség. Nem a fukarság vitte rá az egyházmegyei főhatóságot a tanítói állás beszüntetésére, se az nem képezi a tanítói állás beszüntetésének az okát, mintha az egyházmegyei főhatóság megelégedte volna a kultúra terjesztésével. Nem. Oh, nem ez a beszüntetés indoka. Nagyobb ennél. *Nincs ugyanis gyermek, akit tanítani lehetne.* Ez már elfogadható indoka a tanítói állás beszüntetésének, de mégis elszomorító körülmény. Hát már a nagyobbára egyszerű emberekből álló görög katolikus egyházban sem születnek gyermekek? Azt hittük, hogy a gyermekszületés korlátozásának privilegiuma csak az uri osztály kizárólagos baja. Hát már ott is tért hódít a világot irtó nyavalya? Ez már igazán elszomorító jelenség.

— Gondnoksági ülés. Az állami iskolai gondnokság ma délután Tarnay Ivor elnöke alatt ülést tartott és elkészítette javaslatát az üresedésben levő tanítói állások betöltésére.

— Hitelesítő közgyűlés. Makó város képviselőtestülete csütörtökön délelőtt 11 órakor hitelesítő közgyűlést tart, melyen a hétfői közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítik.

— Lemondás. Csillag István állatorvos, kit Albertirsára választottak meg állatorvosnak, ma lemondott állásáról.

— Megtagadott hozzájárulás. Ismeretes, hogy a Kisorosz utca lakói a saját költségükön kikövezték utcájuknak egy részét. E költségekhez kérelem folytán a helybeli görög katolikus egyház tanácsa 100 koronával járult hozzá E hozzájárulást azonban az egyházmegyei főhatóság nem hagyta jóvá.

— Szülész női köszönete. Makó város képviselőtestülete néhány évvel Bojtin Györgynét 100 koronával évi fizetéssel tanyai szülész nőnek választotta meg. A szülész nő fizetését a képviselőtestület nem nagyon régen évi 100 koronával emelte fel. Ezért aztán a szülész nő háladatos akart lenni és terjedelmes levelet intézett Makó város polgármesteréhez, melyben köszönetet mond a képviselőtestületnek jóindulatáért és egyben igéri, hogy jövőben „*ketőzött szorgalommal*“ fogja ellátni kötelességét. Mi azonban azt hisszük, hogy a szegény „*golya néni*“ a legjobb akarattal sem fog-

ja beváltani tudni ígérését, mert ő nem vetett azzal számot, hogy már egyre ritkábban születnek gyermekek. A szülész nő között nem igen fog kifejlődni a kegyérigység. Gyermekek nem születnek. Lassanként nem kell az iskolákat sem szaporítani. Még meg fogjuk érni azt az időt is, hogy ha valahol lakadalmat tartanak, idegen gyermekeket fog kelleni oda édesgetni, mert egy-egy családban nem lesz annyi gyermek, hogy a lakadalomnak régi jellegét megadja. Hisz jól tudjuk, hogy régen a lakadalom gyermek nélkül nem volt lakadalom.

— Statisztika a magyar zsidókról. A napokban jelent meg az állami statisztikai hivatal népesedési jelentése az 1906, 1907. és 1908 évekről. A statisztika legérdekesebb részei kétségkívül azok, melyek a magyarországi zsidóság termékenységének csökkenéséről szólnak. A jelentés szerint ilyen percentben apadt a zsidó születések száma: 340, 328, 309, 295, 295, 282, 280. Ez a legutóbbi 1908. évre vonatkozik. A hivatalos kommentár nem a kivándorlásban keresi a csökkenés nyitját, hanem abban, hogy az intelligencia és vele együtt a kevés gyermek-rendszer rohamosan hódít tért a városokban, tehát a műveltség centrumaiba özönlő vidéki zsidók közt. 1908-ban kétezerhatszázharminchárom zsidó gyermekkel született kevesebb, mint 1900-ban. Az amerikai kivándorlási statisztikák bizonyítják, hogy a magyar zsidóság az Amerikába vándorlók között harmadik helyen áll mennyiség dolgában. Evente kétezeröttszáz-háromezer zsidó vándorol ki ma Magyarországról, ahol a zsidóság amugy is nem egészen öt százalékát teszi az összlakosságnak. A szaporodási szám tehát ezert is csökken és nem csupán az intelligencia terjedése következtében.

— Verekedő részek. D. Nagy György és Tóth István régi haragosok ma délelőtt összejártak a Kossuth-utcán Ujhelyi Adolf pálinka depójában. Mikor a pálinka kezdett a fejükbe szállni, megkezdődött a szóbeli versengés is közöttük. Ez azonban csakhamar tettelegességgé fajult. A verekedés hevében Nagy György súlyosan megbesbesítette Tóth Istvánt. A rendőrség mindkettő ellen megindította az eljárást.

— Pályázók. Justh Gyula legújabb alapítványára ma délelőtt Igaz Mari és Matos Ilona adták be pályázati kérvényüket.

— Osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték mai húzásán 10.000 koronát nyert: 13026. 5000 koronát nyertek: 55057 76322. 2000 koronát nyertek: 2284 38746 45704 96543 104583 1000 koronát nyertek: 3769 41286 82126. 500 koronát nyertek: 883 5346 8192 11701 12557 15045 15270 18995 21159 21227 21307 24236 25128 25665 26170 36323 26647 30977 33155 34507 35621 38490 38778 50342 53922 54626 54756 55831 58257 58550 59154 59484 65122 73335 73760 80695 85498 98320 98466 98778 99539 100452 100990 107666 108355 108373. 26154

Azonkívül kihúztak 1941 sorsjegyet 170 koronás nyereménnyel. A következő húzás holnap lesz.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Szabó Lajos 10 hónapos,

Czini István 9 hónapos, Varga Sámuelné Trepp Mária 54 éves korában.

— **60 éves korig megőrizhetjük arcunk, kezünk fiatalágát** ha azt gondoljuk, ápoljuk olyan do-loggal, mely semmi körülmé-nyek között, az arcbőrre nem ár-talmas, mely tisztán ápol és a levegő kihatásaitól óv. Ilyen a Lukács-féle „Flóra tejcrém” és folyékony „Narancs virág krém”. Mindkettő 50—50 fillér (25—25 krajcár.) Kapható a főtérhez kö-zelfekvő, az aradi-utcai „Meg-váltó” gyógyszerárban.

HALLÓ!

Ki beszél?

Egy családtag.

A postaigazgatóság rendeletet adott ki, hogy ezentúl a telefont csak az előfi-zető, annak családtag-jai, alkalmazottai és cselédei használhatják.

A közönség bővebb tájékoztatása végett a telefon használatára vonatkozólag a követ-kező gyakorlati ut-mutatásokat állítottuk össze:

1. A központot csengetéssel kell felhívni s a csengetéshez 1/2. alatt csatolandó a hiteles anyakönyvi kivonat, amely szer-int a felhívó az előfizetőnek tör-vényes leszármazottja, vagy tör-vényes felesége.

2. Nőrokonok egyáltalában nem, oldalági és egyéb firokonok pedig csak képviselőválasztások idején telefonálhatnak, előbb azonban igazolni tartoznak, hogy valamely pártnak természetes és törvényes tagjai.

3. Kizártnak a telefonhaszná-latából az előfizető törvénytelen nejei és gyermekei, valamint a nevelők, akik sem nem családtagok, sem nem cselédek.

4. Anyósok és gazdag nagyné-nik a telefont kizárólag zivataros időben használhatják.

5. Ha az alkalmazottak vagy cselédek beszélnek, munkaször-ződésük, vagy cselédkönyvük a mozgatható horgon mindig rajta lógjon.

6. Félreértések elkerülése vé-gett, ha a központ kíváncsiskodik, hogy ki van a telefontól, mindig azt kell válaszolni, hogy az új szakácsné vagy az új inas, így legalább biztosan fogják tudni, hogy nem idegen használja a telefont.

7. Egy új cseléd alkalmazandó tanu minőségben, aki a posta és az előfizető közötti perekben arra fog megesküdni, hogy a telefont idegen nem használta.

8. Az ügyvédi irodában alkal-mazott ügyvédjelöltek csak az ügyvédi vizsga sikeres letételétől számított két évi gyakorlat után nyulhatnak a telefont.

9. Az 1—8. pontban felsorolt jogosítottak is kizártnak azonban a beszélgetésből a telefonközpont belátásához képest, ha kiderül, hogy csőd vagy gondnokság alatt állnak, vagy ha az általános, titkos választói jognak hívei, vagy nem hívei.

10. A beszélgetés befejezését csengetéssel kell jelezni s aki ezek után sincs tisztában a leg-újabb telefonrendelettel, az sze-reltesse le az állomását.

Lezuhant repülőgépek.

London, aug. 9.

Temérdek közönség volt künn tegnap Lanarchban a repülőver-senytéren. Sporteseményeket hiába várt a publikum, de a helyett bő-ven volt része izgalomban. Egy-másután két repülőgép zuhant le. Először Blondeau kétsikű gépével. Szerencsére még nem volt ma-gasabban 30 lábánál, mikor a mo-tor felmondta a szolgálatot és a biplán egy szempillantás alatt nyilsebesen a földre vágódott. Blondeaunak csodálatosképpen nem esett komolyabb baja.

Érdeklődéssel nézték Dickson kapitány felszállását, mert utast vitt magával a magasba. Csak néhány percig röptült és egy kör után hirtelen lezuhant. A gép da-rabokra törött, de Dickson és utitársa ép bőrrel menekült.

MEGÉGETT

az operáció közben.

Prága, aug. 9.

Tragikus szerencsétlenség tör-tént ma a Gyermekkorház ambu-latóriumán. Ovorka vasuti felvi-gyázó tizéves leánykáját, Máriát akarták megoperálni. A műtét előtt jódbenzinnel dezinficiáltak a kezét és galvándróttal közeledtek hozzá, hogy galvanikus uton távolítsák el a kezén levő kis kinóvést. Ezen-közben a benzingőzők kigyulladtak és meggyújtották a kis leány ruhá-ját. Hatalmas lángokkal csapott fel a tűz, a melyet senki sem tudott eloltani. A kis leány az operáló orvosok jelenlétében porrá égett.

Koporsóba vitte a sorsjegyét.

Kétszáz ezer koronát nyert vele.

Brüsszel, aug. 9.

A brüsszeli világiállítás nagy sorsjátékán néhány nappal ez-előtt huzták ki a kétszáz ezer ko-ronás főnyereményt. A nyertes sorsjegy tulajdonosa nem jelent-kezett.

Ma végre megjelent a sorsjáték igazgatóságánál egy lütti-cher munkásember, a ki elmondta, hogy a június 11-iki bányász-rencsétlenség áldozatai között volt az ő fia is. A szerencsétlen fiatalembert ünneplő öltözetében temették el; ugyanabban a ruhá-ban, a mely akkor volt rajta, mi-dőn Brüsszelben járt a kiállítás-szon. Az öreg ember kijelentette, hogy a főnyereménnyel kihuzott sorsjegy — ez ünneplőruha oldal-zsebében van.

Valószínűnek tartják, hogy az öregember kérelmére, fiát exhu-málni iogják.

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.
Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

Rejtélyes szerencsétlenség.

Kiugrottak a vonatból.

A Kistelek és Fülegháza kö-zött levő Szentkut pusztán rejté-lyes szerencsétlenség történt. A Budapestről Szeged felé robogó személyvonatból szombaton éjjel kiugrott egy fiatal jegyespár, Ko-vács Gábor és Kurucz Vera, akik jó módu szeged-tanyai gazdálko-dók gyermekei. Mindketten bor-zalmasan összetört tagokkal, esz-méletlenül kerültek el a vasuti töltésen. A lánynak oldalbordái törtek el, a legénynek pedig hát-gerince zuzodott össze. A lány állapota rendkívül súlyos, a le-gény haldoklik. Beszállították őket a közkórházba, ahol a rendőrség kihallgatta őket. Mindketten más-kép mondják el a szerencsétlen-ség történetét. A legény vallotta:

— Kint álltunk a kocsii folyo-sóján s a becsukott ajtónak tá-maszkodva beszélgettünk. Az ajtó hirtelen kivágódott s az erős szélroham kidobta menyasszonyo-mat a kocsiból. En pillanatnyi habozás nélkül utána ugrottam.

A lány szerint egészen más volt a szerencsétlenség oka. A fiatal pár a szentkúti bakterház-nál akart leszállani, mert innen hamarabb hazagyalogolhattak vol-na. A vonat azonban nem állt meg, mire a legény azt tanácsolta, hogy ugorjanak ki a vonatból. Előbb a lány ugrott ki, aztán a legény s véres tagokkal kerültek el egymás mellett.

A két vallomással szemben a rendőrség azt hiszi, hogy a fiatal pár öngyilkosságot akart elkövet-ni. Most ebben az irányban ve-zetik a vizsgálatot.

Ház eladás.

Az Arany János utca 57 sz. alatti ház eladó vagy október 1-től haszonbérbe kiadó.

Bővebben értekezhetni:

Kiss Sándor tulajdonossal.

Lapkihordók felvétetnek a Makói Független Ujság kiadóhivatalában

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyér-demű közönséget, hogy Dessewffy-téren Martonosi gyümölcskeres-kedő házában, ludpiacal szemben

fűszer-, liszt- és terményüzletet

nyitottam. — Állandoan raktáron tartok legjobb minőségű fűszer-árakat, kenyér-liszteket, melyeket legolcsóbb árakért árusítok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam 000 000 000 tisztelettel:

OLASZ GÉZA

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irtta: egy volt 48-as horvédtüszér.

(44)

Két menyegző.

Bérelt magának egy szo-bát a híres Bika-vendéglő-ben, ott szétrakta arany és ezüst ékszer áruit és hete-ken, hónapokon át csinálta a nagy geseftet és a mi a fő, kémkedett.

Ez az elhízott, potrohos kereskedő minden reggel ki-járt a nagyerdei fürdőházba megfürödni s utána a vad-regényes erdő gyalogjáróin nagy sétákat tenni.

Itt gyakran találkozott Etel-kával, amint bánatos arcával gondolatokba mélyedve hányt-a-vetette fentebb említett terveit.

Egy pár reggel csak szót-lanul haladt el mellette a kereskedő, de végre nem állhatott ellene tudványának és megszólította Etelkát.

Ebből a megszólításból barátság fejlődött. Etelkának a bizalmát annyira megnyer-te amaz idegen férfi, hogy elmondta neki élete történe-tét egész a jelenig.

Viszont a kereskedő oly jó barátnak, megmentőjének vallotta magát Etelka előtt, hogy ez szinte Isten aján-dékának tekintette ezt a fér-fit, a ki az ő kétséges hely-zetének megmentésére kül-detett.

Hogy pedig Etelkának a vonzalmát is megnyerje, megnyitotta előtte pénzes erszényét, rendelkezésére bo-csátotta annak tartalmát, sőt minden reggel tett a zsebé-be odahaza egy-egy ékszer-t és ezzel várapozott a reg-geli sétáira induló Etelkára, a mely kiszámított tényke-dése ennek a rafinirozott ke-reskedőnek nem is tévesz-tette el hatását Etelkára, mert a feje kábulni, szíve ingadozni kezdett.

Midőn a kereskedő két heti ismeretség után már látta, hogy ez az elrejtett szép asszony a hála meg-nyilatkozásától sem idegen-kednék, előállt tervével, hogy mily boldoggá teszi Etelkát. Teljes kényelembe véle fog utaztatni, nagyvilágot látni, pompásan élni. Egész vagyónával rendelkezhetik, csak egy kicsit szeresse őtet; hogy pedig egészen meg-szeresse, arra majd ő érde-messé teszi magát előtte.

(Folytatjuk.)

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló, kőcsi és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**

Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.

Terpentin, benzín, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus — választékban.

Fegyverjavító műhely Makó
000 Szent-István tér. 000

Műhelyemben gyárilag végzek *fegyverek javítását és átalakítását, fegyvercsövek barnítását vagy feketítését; új fegyveragykát.* Bármily javítások pontosan lesznek műhelyemben elkészítve.

Ugyanott ügyes fiuk **TANONCUL** felvétetnek.

Tisztelettel:

Halász Károly
fegyverműves.

Szántóföld eladás.

Valkányon, a község alatt 7 kat. szántó föld kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.**

Ugyszintén a Kiszombori szőlőtelepen egy és fél kat. szőlő egészben vagy részben **eladó.**

Értekezhetni lehet

Böröcsök István

szatócserkedővel Makón.

Veszek szilvát cefrének a legmagasabb árban.

Nyomdász tanoncok

havi fizetéssel vétetnek fel a

Makói

Független Ujság

nyomdájában. Kazinczy u-3.

Legolcsóbban

a legjobb vas- és fűszerárakat **Kolozsy Károly**

„Üstökshöz“ címzett üzletében szerezheti meg.

Örök áron ELADÓ

a görög kath temető közelében Baró Erdélyi. (Nagy Orosz) utcai, két belteleken épült, királyhegyesi utvonallal egybekötött, kövezett ut mentén, igen nagy közlekedési helyen lévő, *Fekete Dániel-féle*, 49 népsorszámú **sarok ház.**

mely 40 év óta bolt és korcsma helyiség — Értekezhetni:

Gerzanic István és György tulajdonosokkal, Kossuth-utca 14 sz. a. Buza István vendéglőjénél.

Eladó

az *Alma*-utcában levő 17 sorszámú **HÁZ** mely mindenféle gazdálkodónak megfelel, továbbá az *ingóban* egy 515 négyyszögöl **gyömölcsös** és a szövetkezet féle földben 7 évi joggal egy **hereföld.** 800 négyyszögöl

Értekezni lehet a fenti szám a.

B. Nagy András
tulajdonossal.

A Kossuth-utcában

levő 363. számú **ház,** melyben ezidőszerint az 1-ső független-ségi olvasó kör van **szabakézből** **eladó** vagy **kiadó.**

A lakás alkalmas egy uri lakásnak mint vendéglőnek is. Értekezhetni a helyszínen

Ratkai János-

névat vagy fiaival.

A Deák Ferenc utcai Steigenberger féle házban levő, egy szerény igényű család részére biztos kenyérkeresetre alkalmas 00000

olajmalom

elhordható részében **ÖRÖK ÁRON**

eladó

általam.

Külíner Sándor

bankiroda tulajdonos.

A **Lakatos-féle** házban a Szegedi és Páva utcák sarkán egy tágas

üzlet helyiség

s a hozzá tartozó

kétszobás lakás

a megfelelő mellék-

helyiségekkel együtt

azonnal kiadó.

Értekezni lehet **Lakatos Pállal.**

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a **Lukács-féle**

„Harmat“ **krém**

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztalanságot. Kisimitja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájós, ifju arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó bájút kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 színben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: egyedül a készítőnél **Lukács Ferenc**

„Megváltó“ gyógyezertárában, Aradi-u. **Telefon szám 95.**

Két jó magaviseletű **fiú,**

lakatos

tanoncnak

azonnal felvétetik.

Papp Gyula

lakatos és mérlegkészítőnél, Makó, Héderváry-utca 6. sz.

Sok pénzt

takarít meg

ha hirdetéseit

kizárólag a

Makói

„Független Ujság“-

ban közli.

Hentesek figyelmébe!

o Két darab **130—40 kilós** o

sertés van **eladó**

0000 000 Kazinczy-utca 3. szám alatt. 000 0000

Olcsó **bevásárlási forrás.**

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy egy nagyobb üzletfelosztásnál jutányos árért átvett divatos **rőfös árúkat** u. m. selyem, szövet, vászon, kanavász, festőkartonstb. nagyon **jutányos árért árusítom.** Sok mindenféle **maradék félárban.** oo Szíves látogatásokat kér oo

Tamás Mihály
rőfös divatkereskedő.
Üzlete: LUD-piacz.

Pontos, szolid és azonnali kiszolgáltatás.
Kézpénzért vesztünk és adunk, hogy olesóért árulhasunk. Minták kívánatra azonnal küldetnek.

Nagy előny senki sem csalódhat, mivel mindenféle árú a legolcsóbb és szabott árban lesz eladva

Elvünk: kevés haszon, nagy forgalom.